ผลการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อความสามารถในการเผชิญปัญหา ของผู้ป่วยจิตเภท

นางสาวจารุวรรณ จินดามงคล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2541 ISBN 974-332-439-9 ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF USING EMPOWERMENT PROGRAM ON COPING ABILITY OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS

MISS JARUWAN JINDAMONGKOL

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Education

Program in Nursing Education

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-332-439-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อความสามารถในการ

เผชิญปัญหาของผู้ป่วยจิตเภท

โดย

นางสาวจารุวรรณ จินดามงคล

ภาควิชา

คณะพยาบาลศาสตร์

สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..(คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย)

(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชุติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสัตย์)

๛ 57-- อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อลูพรคุณ ลือบุญธวัชชัย)

กรรมเ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ดิเรก ศรีสุโข)

(ค.ศ. พิยาทับบาลลังส่วน และสิ่งเฉบริสายให้การสหรือเยาที่เพื่อ เกาะ

จารุวรรณ จินดามงคล : ผลการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อความสามารถในการ เผชิญปัญหาของผู้ป่วยจิตเภท (EFFECTS OF USING EMPOWERMENT PROGRAM ON COPING ABILITY OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS) อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ. ดร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย, 206 หน้า. ISBN 9743324399

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการเผชิญบัญหาของผู้ป่วยจิตเภท ก่อน และหลังการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ และเปรียบเทียบความสามารถในการเผชิญบัญหาของ ผู้ป่วยจิตเภท กลุ่มที่ได้รับการพยาบาลโดยใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจกับกลุ่มที่ได้รับการ พยาบาลตามปกติ ทั้งก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยจิตเภทที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาล ศรีธัญญา จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ15 คน เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น มี 2 ชุด คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจผู้ป่วย จิตเภท และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการเผชิญบัญหาของ ผู้ป่วยจิตเภท ซึ่งผู้วิจัยใช้ Jalowiec Coping Scale (1987) เป็นแนวในการสร้าง แบบวัดได้ผ่านการ ตรวจสอบความตรงและความเที่ยงของเครื่องมือแล้ว ค่าความเที่ยง เท่ากับ.80 วิเคราะห์ข้อมูลโดย หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

- 1. ความสามารถในการเผชิญปัญหาของผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มทดลอง ภายหลังการใช้โปรแกรมการ เสริมสร้างพลังอำนาจสูงกว่าก่อนการใช้โปรแกรมเสริมสร้างพลังอำนาจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 2. ความสามารถในการเผชิญปัญหาของผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มทดลอง ภายหลังการใช้โปรแกรมการ เสริมสร้างพลังอำนาจสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา <u>พยาบาลศาสตร์</u>	ลายมือชื่อนิสิต เงาะรณ สินคามาดา
สาขาวิชา	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 🦾 🌱
and the second s	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

កការអំពីពក្សាវិជ្ជមាត់តែម៉ាក់ គេមាទីនេសនិយាមដែលទេពក្រឹម្មើម អំពីអំពីមួយជាគឺគេគំពេក

KEY WORD:

#4077560036: MAJOR NURSING EDUCATION

EMPOWERMENT PROGRAM / COPING ABILITY / SCHIZOPHRENIC PATIENTS

JARUWAN JINDAMONGKOL : EFFECTS OF USING EMPOWERMENT PROGRAM ON COPING

ABILITY OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS. THESIS ADVISOR: ASSIS. PROF. ORAPHUN

LUEBOONTHAVATCHAI, Ph.D. 206 PP. ISBN 974-332-439-9

The purposes of this research were to study coping ability of schizophrenic patients before and after using empowerment program and compare coping ability of psychiatric patients in the experimental group and control group. Research sample consisted of 30 schizophrenic patients in Srithunya hospital. Samples were assigned to experimental and control groups with 15 patients each. Two instruments were developed by researcher were empowerment program and coping ability test. These instruments were tested for validity and reliability. Coping ability test was developed from Jalowiec coping scale (1987) and reliability was .80. Statistical techniques used in data analysis were mean, standard deviation and t-test.

Major results of study were the followings:

- 1. Coping ability of psychiatric patients in experimental group after using empowerment program was significantly higher than before using empowerment program, at the .05 level.
- 2. Coping ability of psychiatric patients in experimental group was significantly higher than control group, at the .05 level.

ภาควิชา	คณะพยาบาลศาสตร์	)-t	ลายมือชื่อนิสิต	สเรารณ	ลินตามวด 🗅		
สาขาวิชา	การุพยาบาลศึกษา		ลายมือชื่ออาจารย์ที่			~//	••••
ปีการศึกษา.	2541	*****	ลายมือชื่ออาจารย์ที่	ปรึกษาร่ว	ม		

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งให้คำแนะนำ ข้อคิด ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่อง ต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง ประทับใจในความเมตตาของท่าน เป็นที่สุด

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสัตย์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดิเรก ศรีสุโข กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำชี้แนะให้วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น อีกทั้ง ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันต่าง ๆ ทุกท่านที่ให้คำแนะนำ แก้ไขปรับปรุง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกชาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างสูง ขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โคกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีธัญญา ที่ให้การสนับสนุนให้ทำการทดลอง ใช้เครื่องมือ และทำการทดลอง ตลอดจนผู้บริการกลุ่มงานการพยาบาลทุกท่าน และหัวหน้าหน่วย งานทุกท่าน รวมทั้งพยาบาลและเจ้าหน้าที่ประจำหอผู้ป่วยที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณ คุณมะลิวัลย์ สัมโมทย์ คุณมาลินี ซื่นซอบ และคุณสุนันท์ งามพรชัย ผู้ช่วยวิจัย ที่สละเวลาอันมีค่า ให้การช่วยเหลือในการเก็บรวมรวมข้อมูล อีกทั้งให้กำลังใจเสมอมา และขอขอบพระคุณ คุณรุ่งทิวา เกิดแสง ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และเป็นกำลังใจ อย่างดียิ่ง

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อที่เป็นกำลังใจอันยิ่งใหญ่ของผู้วิจัย และ เพื่อนร่วมรุ่นทุกคน ที่ให้ความรัก ความจริงใจ ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา ขอขอบคุณผู้ป่วยจิตเวชทุกท่านที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้อย่างดี

จารุวรรณ จินดามงคล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	٦
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ৰ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
ศารบัญ	Ŋ
สารบัญตาราง	เห
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของบัญหา	1
วัทถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมุติฐานของการวิจัย	. 6
ขอบเขตของการวิจัย	. 7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	. 9
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
3. วิธีดำเนินการวิจัย	. 47
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	47
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
ขั้นตอนการวิจัย	59
การวิเคราะห์ข้อมูล	. 62
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
5. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	. 74
สรุปผลการวิจัย	. 76
อภิปรายผลการวิจัย	78
ข้อเสนอแนะ	. 84
รายการอ้างอิง	. 86

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	90
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	91
ภาคผนวก ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	93
ภาคผนวก ค วิเคราะห์ข้อมูลรายข้อ	123
ภาคผนวก ง สรุปกรณีศึกษา	. 126
ภาคผนวก จ สถานการณ์ การเสริมสร้างพลังอำนาจผู้ป่วยจิตเภท	172
ประวัติผู้วิจัย	206

สารบัญตาราง

ตา:	รางที่	หน้า
1	หอผู้ป่วย จำนวนคน และจำนวนคู่ของกลุ่มตัวอย่าง	48
2	พฤติกรรมการเผชิญปัญหาของผู้ป่วยจิตเภท และความหมาย จำแนกเป็นรายด้าน	50
3	ขั้นตอนในการเสริมสร้างพลังอำนาจผู้ป่วยจิตเภท	51
4	ข้อคำถามแบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาของผู้ป่วยจิตเภท	53
5	หัวข้อเรื่องกิจกรรมในการเสริมสร้างพลังอำนาจผู้ป่วยจิตเภท	55
6	ลักษณะ ของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยจิตเภท จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับ	
	การศึกษา อาซีพ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ผู้ที่ให้การดูแลเมื่อเจ็บป่วย ระยะเวลาใน	
	การเจ็บป่วย จำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล	65
7	คะแนนความสามารถในการเผชิญปัญหาของผู้ป่วยจิตเภท ของกลุ่มทดลอง ก่อนการ	
	ทดลองและหลังการทดลอง จำแนกเป็นรายคน	68
8	คะแนนความสามารถในการเผชิญปัญหาของผู้ป่วยจิตเภท ของกลุ่มควบคุม ก่อนการ	
	ทดลองและหลังการทดลอง จำแนกเป็นรายคน	69
9	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ของคะแนนความสามารถในการเผชิญปัญหาของผู้ป่วยจิตเภท	
	ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง	70
10	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ของคะแนนความสามารถในการเผชิญปัญหาของผู้ป่วยจิตเภท	
	ระหว่างก่อนกับหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง	71
11	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ของคะแนนความสามารถในการเผชิญปัญหาของผู้ป่วยจิตเภท	
	ระหว่างก่อนกับหลังการทดลอง ของกลุ่มควบคุม	72
12	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ของคะแนนความสามารถในการเผชิญปัญหาของผู้ป่วยจิตเภท	
	ระหว่าง กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง	73
13	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการเผชิญปัญหาของผู้ป่วยจิตเภท	
	ระหว่างก่อนกับหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง	124
14	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการเผชิญปัญหาของผู้ป่วยจิตเภท	
	ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม หลังทดลอง	125